

Handläggare
Boel Noro Svärd
Telefon: 08-50826755

Till
Fastighetsnämnden
2024-10-22

Remiss av Strategi för Stockholms utomhusbelysning

Remissvar

Förslag till beslut

1. Fastighetsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Fastighetsnämnden förklarar ärendet omedelbart justerat.

Sammanfattning

Miljöförvaltningen, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret har tillsammans med representanter för stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör och Norra Innerstaden tagit fram ett förslag till *Strategi för Stockholms utomhusbelysning*. Syftet med strategin är att möjliggöra ett stadsövergripande och gemensamt arbetssätt inom staden för belysning och föreslås implementeras hos stadens förvaltningar och bolag som installerar och förvaltar utomhusbelysning. Strategin är nu ute på remiss. Remisstiden sträcker sig till 2024-10-29.

Kontoret har tillsammans med idrottsförvaltningen sedan tidigare arbetat fram en anvisning för belysning av idrottsplaner. Anvisningen kan komma att revideras utifrån resultat av hur belysningen fungerar.

Fastighetskontoret är positiva till strategin som på ett tydligt sätt beskriver målkonflikter. Det är positivt att flera olika aspekter tas upp, bland annat drift och underhåll. Vidare är det positivt att val av belysning ska göras utifrån strategin från fall till fall, vilket ger utrymme för att anpassa till det eller de fokusområden som anses mest betydelsefullt på den enskilda platsen. Avslutningsvis är det positivt att strategin innefattar en lista på olika smarta belysningsåtgärder som gör det enklare att kombinera målområden.

Ärendet

Bakgrund

Miljöförvaltningen, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret har tillsammans med representanter för stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör och Norra Innerstaden tagit fram ett förslag till *Strategi för Stockholms utomhusbelysning*. Strategin är nu ute på remiss. Remisstiden sträcker sig till 2024-10-29.

Strategin behandlar utomhusbelysning på gator, torg, fasader, idrottsplatser, parkstråk med mera och innebär att ljuset ska anpassas efter användarnas behov och platsens förutsättningar.

Syftet med strategin är att möjliggöra ett stadsövergripande och gemensamt arbetssätt för belysning i förhållande till följande fokusområden:

- Ljusföreningar
- Biologisk mångfald
- Energi -och resurseffektivisering
- Gestaltning och anpassning till stadsbild
- Trygghet och säkerhet

Det kan finnas både synergier och intressekonflikter mellan de olika fokusområdena. Synergieffekter identifieras särskilt mellan biologisk mångfald, energi- och resurseffektivisering och ljusföreningar, medan det ibland kan finnas konflikter mellan gestaltning, stadsbild, trygghet och säkerhet samt de tidigare nämnda områdena.

För ljusföreningar, biologisk mångfald (djurens naturliga behov av mörker) samt energi- och resurseffektivisering rekommenderas att minska belysning, dimmad eller nedsläckt, samt arbete med närvarostyrd belysning och biologiskt anpassad belysning (exempelvis rött ljus). För gestaltning och anpassning till stadsbild samt trygghet och säkerhet är det istället viktigt med viss belysning för att staden ska uppfattas som en attraktiv, trevlig, trygg och inbjudande miljö där människor känner sig trygga att röra sig efter mörkrets inbrott.

Även för brottsförebyggande arbete är belysning viktig. Även här kan arbete med närvarostyrd belysning och andra smarta lösningar vara av vikt för att uppnå dessa värden samtidigt som viss uppfyllelse av energieffektivisering och anpassning till biologisk mångfald uppnås. Till exempel kan belysningen på fasader vara tänd på kvällen men släckt mitt i natten. Enligt strategin ska bedömningen av belysning göras från fall till fall där användningen

av platsen och andra platsspecifika förutsättningar avgör vilken typ av belysning som används. Drift- och underhållsfrågor och ekonomiska även beaktas.

För att strategin ska få genomslag föreslås de särskilt berörda förvaltningarna och bolagen ta fram en plan för hur de beskrivna fokusområdena och åtgärdsförslagen kan förankras och genomföras inom respektive verksamhet. Detta kan göras i form av en kortfattad aktivitets- och åtgärdsplan som beskriver hur den aktuella förvaltningen/bolaget kan arbeta med utomhusbelysning utifrån belysningsstrategin. De bolag och förvaltningar som bedriver ett löpande arbete med att anlägga eller byta ut utomhusbelysning kan även skapa checklistor. Detta i syfte att underlätta arbetet och skapa kontinuitet i arbetsprocesser samt höja kvaliteten och skapa likformighet på anläggningar.

Kontorets analys

Fastighetskontoret är positivt till strategin i sin helhet och att målkonflikter på ett tydligt sätt lyfts upp samt att förslag på möjliga lösningar presenteras. Det är även positivt att bedömningen om vilken belysningen som ska användas tillåts ske från plats till plats, samt att drift- och underhållsfrågor och ekonomi ska tas med i beräkningen.

Fastighetskontoret berörs av strategin dels vad gäller fasadbelysning och annan belysning närmast byggnader som återfinns i kontorets bestånd i stort och dels av den belysning på idrottsplatser som kontoret äger och driftar i samarbete med idrottsförvaltningen. Kontoret har tillsammans med idrottsförvaltningen sedan tidigare arbetat fram en anvisning för belysning av idrottsplaner. Anvisningen kan komma att revideras utifrån resultat av hur belysningen fungerar.

Slut

Bilagor

1. Strategi för Stockholms utomhusbelysning - Rätt belysning, på rätt plats, vid rätt tillfälle

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Kindberg, Fastighetsdirektör	2024-10-08
Olga Ekstam, Avdelningschef	2024-10-08